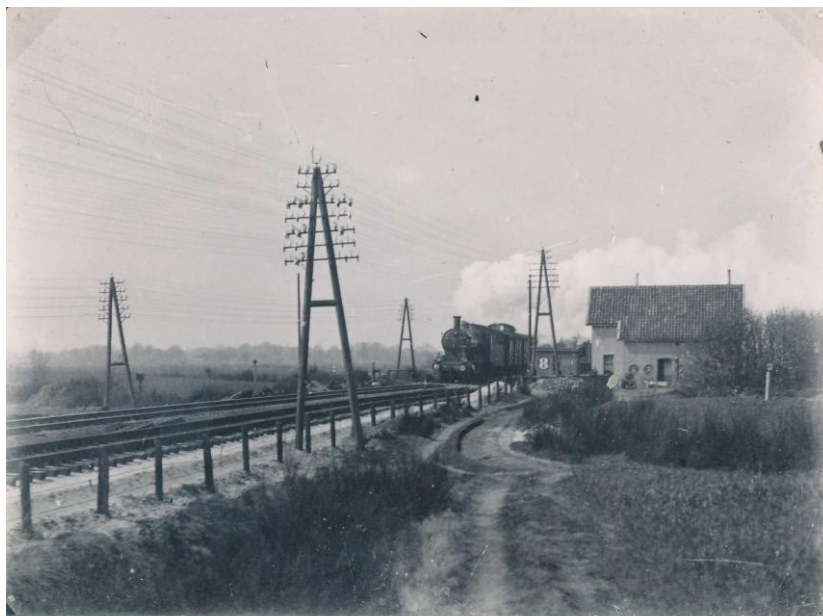

Oorlogshandelingen in Koekange en de Wijk

In Koekange en de Wijk zijn verschillende personen omgekomen door oorlogshandelingen. Op de spoorlijn door Koekange zijn treinen meerdere keren doelwit geweest van beschietingen door vliegtuigen van de Engelsen. Waar nu het viaduct in de Mr. Hm. Smeengeweg over het spoor ligt, stond aan de ene kant van de spoorlijn een wachtpost en aan de ander kant een klein boerderijtje van een spoorwegbeambte. Beide zijn bij een bombardement weggevaagd en niet weer opgebouwd.

Gelukkig hierbij geen slachtoffers. Minder goed ging het bij verschillende andere treinbeschietingen o.a. bij Broekhuizen in 1944. Op 28 mei werd hier een trein beschoten waarbij de machinist om het leven kwam en op 18 juni van dat jaar werd een goederentrein beschoten waarbij ook de machinist om het leven kwam en een leerling machinist zwaar gewond werd. De personentrein die even later langszij kwam werd ook beschoten. Hierbij geen doden maar meerdere passagiers gewond.

Ook bij luchtgevechten boven deze omgeving zijn verschillende vliegtuigen neergestort en bemanningsleden omgekomen. Aan de Hardenweg bij Ruinerwold is in 1943 een bommenwerper neergeschoten waarbij alle 7 bemanningsleden zijn omgekomen. Zes zijn er begraven op de begraafplaats in Ruinerwold. Van de zevende is niets teruggevonden. Door de Hist. Kring Ruinerwold is hier in 2017 een herinneringsmonument geplaatst. Bij Rogat is op 4 mei een Wellington bommenwerper neergeschoten. Hierbij kon de bemanning, behalve de staartschutter sergeant Latham tijdig het toestel verlaten. Sergeant Latham kwam om het leven en is begraven op het kerkhof in de Wijk.

Ook in 1943 werd bij een luchtgevecht boven onze omgeving is een P 38 Mustang jachtvliegtuig neergeschoten. De piloot Luitenant Gilbride kon het toestel verlaten maar zijn parachute ging niet goed open en hij kwam dood neer in een weiland aan de Emsweg in Koekange. Hij is eerst begraven op het kerkhof in Koekange en later herbegraven in de Verenigde Staten. Bijna twee jaar geleden is er op initiatief van enkele buurtbewoners in samenwerking met de Hist. Ver. de Wijk-Koekange een herinneringspaneel geplaatst aan de Emsweg dat onthuld is door oud-buurtbewoonster mevr. Maat-Karsten en Rens Veldman. Mevr. Maat heeft als kind het ongeval meegemaakt en Rens is een kleinzoon van de toenmalige eigenaar van het land. De onthulling vond plaats in tegenwoordigheid van wethouder Albert Haar.

Op 5 april 1945, dus vlak voor de bevrijding, maakte een Spitfire tijdens een luchtgevecht een noodlanding aan de Weidenweg bij de Ruinerweide. De piloot is er goed uitgekomen en wist uit handen van de Duitsers te blijven. Die hebben later het toestel opgeblazen waarbij het naar alle kanten uiteenspatte. Een paar jaar geleden is er in Koekange in een weiland aan de Weerwille met een metaaldetector een Browning M2 mitrailleur/ machinegeweer gevonden. Of het van dat toestel afkomstig is, is niet meer na te gaan het kan ook van een ander toestel zijn. Het wapen is door bestuurslid Erik Christiaan van de Hist. Ver. de Wijk-Koekange geconserveerd en hier tentoongesteld.

De slachtoffers van de oorlog worden ook in Koekange en de Wijk herdacht op 4 mei. In de Wijk gebeurt dat in een stille tocht vanaf de molen naar de begraafplaats. Hierna volgt de kranslegging bij het graf van piloot Latham en de verzetshelden Fernim, Hazelaar en Donker, afkomstig uit de Wijk. Ook is er gelegenheid om bloemen te leggen bij o.a. het gedenkteken op de begraafplaats, van de Canadese militair Nestor Probizanski. Hij kwam bij de bevrijding van de Wijk om het leven door een schot uit zijn eigen geweer toen hij uit een legervoertuig sprong.

In Koekange vindt de herdenking plaats bij het monument van Jan van Kampen aan de Dorpsstraat. Dit monument is eind jaren 90 tot stand gekomen op initiatief van een groepje oud-Indiëgangers uit Koekange. Kameraden en collega's van Jan van Kampen. Jan is geboren in 1925 en op 22-jarige leeftijd gesneuveld op Java. Hij is begraven op het ereveld in Semarang. Zijn ouders woonden hier aan de Dorpsstraat. Bij dit monument vindt ieder jaar op 4 mei de dodenherdenking plaats. Ieder jaar zijn hierbij nog een paar zusters van Jan van Kampen aanwezig.

Ook uit Koekange zijn er meerdere slachtoffers gevallen

We denken aan **Harm Smit**. Hij woonde met zijn ouders op het adres Eggeweg 54 in Koekange. Hij was geboren op 12-08-1927 en werkte bij een boer op Ruinerwold. Bij een luchtgevecht boven Oosteinde op 08-10-1943 storten twee vliegtuigen neer. Harm 16 jaar die in dekking lag in een sloot werd getroffen door brokstukken en was op slag dood. Hij is begraven op de begraafplaats in Koekange dicht bij het graf waar luitenant Gilbride begraven was.

Roelof Hartsuiker

Roelof geboren in 1922, woonde nog bij zijn ouders op het adres Eggeweg 5 in Koekange. Hij was hier ondergedoken omdat hij niet voor de Duitsers in Duitsland wilde werken. Hij was van beroep kuiper, ofwel tonnenmaker, en hij had een schuilplaats in zijn ouderlijk huis. Bij een nachtelijke overval werd hij gearresteerd. De landwachters en SS'ers liepen rechtstreeks naar de plek waar hij verborgen zat. Het kan bijna niet anders dan dat hier verraad in het spel was. In de buurt woonden verschillende NSB'ers. Roelof en zijn vader werden meegenomen. Zijn vader is vreselijk mishandeld, maar de volgende dag weer vrijgelaten. Roelof werd op transport gesteld en de familie heeft nooit meer iets van hem vernomen. Vele jaren na de oorlog werd door naspeuringen van een familielid via het Ned. Rode Kruis bekend dat Roelof in Bergen Belsen was overleden op 14 maart 1945 om 14.25 uur. Wel de precieze tijd, niet waaraan of waardoor hij is overleden. Is hij begraven of gecremeerd, de familie weet het niet.

Tieme Slomp

Tieme Slomp woonde op de boerderij nu Oshaarseweg 51. In de boerderij zat de oudste zoon Jan en nog een jonge man ondergedoken in het hooivak. Bij een nachtelijke inval werden ze niet gevonden. Vader Tieme Slomp werd hierbij door de Duitsers zwaar mishandeld. Vooral toen er ook nog een illegaal geslacht varken in de kelder werd gevonden. Tieme was een zeer gelovig man die niet kon liegen. Op de vraag van de Duitsers: "Waar zitten de onderduikers" zei hij niet van: "Dat weet ik niet", maar "dat kan ik niet zeggen". De onderduikers werden niet gevonden maar Tieme Slomp werd gearresteerd. Hij moest met zijn eigen paard en wagen en nog een paar gearresteerde buurjongens Jan en Geert Pinxterhuis en het geslachte varken onder begeleiding van de Duitsers naar Meppel rijden. Paard en wagen werden de volgende dag door de Duitsers nog teruggebracht.

De buurjongens zijn na verloop van tijd teruggekomen.

Vanuit Meppel is Tieme Slomp via verschillende kampen o.a. kamp Vucht op transport gesteld tot hij in concentratiekamp Dachau kwam. Daar is hij op 4 februari 1945 aan paratyfus overleden en begraven in een massagraf. Pas in 1947 kreeg de familie via het Rode kruis het officiële overlijdensbericht. Deze Tieme Slomp was een broer van de bekende dominee Frederik Slomp, geboren in Ruinerwold, die als predikant in Heemse bij Hardenberg stond. Hij stond in het landelijk verzet bekend onder de schuilnaam Frits de Zwerver. Hij was een van de oprichters van dat landelijk verzet. Hij heeft de oorlog overleefd door een geslaagde overval van een verzetsgroep op de koepelgevangenis in Arnhem waar Ds. Slomp al in de dodencel zat.

Klaasje Padding

Klaasje was geboren op 15 maart 1928. Het gezin Padding woonde op het adres Broekhuizen 31 Koekange. Zij diende als 17-jarig meisje bij het boerengezin Drost in de Oosterboer. Bij de bevrijding werd er in de Oosterboer nog zwaar gevochten. Om aan de beschietingen te ontkomen vluchten de bewoners en zij ook, uit de boerderij. Toen het schieten toenam zochten ze dekking in een droge sloot. Hier werd Klaasje in haar hoofd getroffen en was op slag dood. Haar lichaam werd 's avonds in een schuur gelegd, welke door gevechtshandelingen in brand werd geschoten. Haar lichaam verbrandde hierbij ook. Haar resten zijn begraven op het kerkhof in Berghuizen.

Auko Knol

Auko Knol was geboren op 01-07-1916 in Koekange. Hier was zijn vader directeur van de plaatselijke zuivelfabriek. Auko volgde de artsenopleiding aan de universiteit in Groningen en woonde met een medestudent op een studentenkamer. Bij een vergisbombardeement door Engelse jagers op 26-09-1941 werd de wijk waar Auko woonde getroffen, waarbij 8 doden vielen waaronder ook Auko. De Engelse jagers kwamen terug van het bombarderen van Emden en waren in de veronderstelling dat ze boven onbewoond gebied vlogen. Auko is begraven op de begraafplaats in Berghuizen.

Het verzetswerk

Het verzet werd in deze omgeving steeds actiever. In de boerderij van de familie Fluit aan de Oshaarseweg (nu nr. 39) kwam het verzet regelmatig bijeen. Hier werden ook de gedropte wapens en munitie verborgen. Deze boerderij stond bij het verzet bekend als het "Melkkarretje". Ook de boerderij waar nu de familie Hoog Antink aan de Panjerdweg woont, was een ontmoetingsplaats voor het verzet. Hier is verder nooit wat gebeurt. Maar in het "Melkkarretje" is door de Duitsers verschillende keren huiszoeking gedaan. Ook hier was verraad in het spel. Maar er werd nooit wat gevonden.

Bij de laatste huiszoeking werden Geert Fluit en zijn vrouw Jentje en een inwonende, ongehuwde broer van Geert Fluit, Tieme Fluit, afzonderlijk van elkaar zwaar mishandelt. Terwijl de kinderen, 7 dochters, in een andere kamer werden opgesloten. Op de deel werd de hond met drie schoten doodgeschoten. Aan Geert Fluit werd verteld dat ze zijn vrouw hadden doodgeschoten en aan zijn vrouw dat ze haar man hadden doodgeschoten. En aan de jeugdige kinderen dat hun ouders waren doodgeschoten. Dit alles om bekentenissen los te krijgen, wat niet gelukte.

Geert Fluit werd meegenomen naar Meppel naar de zgn. Sing Sing gevangenis aan de Stationsweg. Daar heeft hij gevangen gezeten tot het eind van de oorlog en is daar vreselijk zwaar mishandeld waarvan hij de gevolgen zijn hele verder leven heeft megedragen. Met de bevrijding in zicht was er nog een NSB-bewaker die Fluit goed kende, die hem nog wilde doodschieten. Want, zei die tegen een andere bewaker, die Fluit moet ik later niet weer tegenkomen. Die andere bewaker heeft dat verhinderd en gezegd laten we zelf maar maken dat we wegkomen.

Door de Historische vereniging is er aan de Oshaarseweg achter de boerderij "Het melkarretje" vorig jaar een herinneringspaneel geplaatst met foto's en beschrijving van wat hier is gebeurd.

Geert Fluit en zijn vrouw Jentje hebben beiden postuum op 18 januari 1982 het verzetshedenkingskruis met oorkonde toegekend gekregen. De 7 dochters kregen later als herinnering een verkleinde uitgave van het herdenkingskruis plus een kopie van de oorkonde. Tieme Fluit kreeg het verzetshedenkingskruis plus oorkonde op 15 november 1982 persoonlijk uitgereikt door Prins Bernhard.

